Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Vil·la romana els Vilars de Tous

Sant Martí de Tous

Ubicació

Comarca:	Anoia
Lloc/Adreça:	A l'oest del nucli urbà.
Emplaçament	Camí de la Passada a la Creu de Terme,a la bifurcació a l'esquerra a Cal Torres el camí a la dreta
Alçada:	474

Coordenades:

Latitud:	41.55702
Longitud:	1.50636
UTM Est (X):	375444
UTM Nord (Y):	4601672

Classificació

Número de fitxa	08226 - 161
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Jaciment arqueològic
Estil / època:	Edats dels Metalls Ibèric Romà
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Productiu
Titularitat	Privada
Titular:	08226A005001780000AJ
Autoria de la fitxa	Núria Cabañas
Data de registre de la fitxa:	dt., 17/01/2017 - 01:00

Descripció

En motiu de la revisió de la Carta Arqueològica de Sant Martí de Tous que es duu a terme el març de 2016 es visita la zona, ja que diversos afeccionats locals diuen haver recuperat de l'indret material arqueològic

d'època imperial romana, i, com s'ha pogut comprovar, també anterior. Durant la vista no s'observa cap estructura, però sí material ceràmic escampat per la meitat oest del camp, del qual es recupera el més significatiu: Dolium: un fragment informe. Ceràmica comuna romana. Ceràmica comuna ibèrica o de tradició indígena. Diversos fragments informes. Ceràmica grisa de la costa catalana. Sigil·lat hispànica. Material constructiu de terra cuita: tègula i ímbrex. La revisió del material extret amb anterioritat per part d'afeccionats locals, ens aporta major informació sobre el conjunt(Continua a Observacions):
Material ceràmic: Vernís negre àtic: un fragment informe. Campaniana A: fragments informes. Ceràmica comuna ibèrica: diversos fragments informes. Àmfora ibèrica: un únic fragment corresponent a una nansa. Sigil·lata itàlica: vora d'una safata de la forma A 19.2. Sigil·lata sudgàl·lica: fragments informes. Sigil·lata hispànica: forma Drag. 37a. Clara A: diverses vores de la forma Hayes 9A, forma típica del s. II dC, i dues bases indeterminades. Clara C. Informes Africana de cuina (producció predominant en el conjunt). Hi ha representades les tapadores Hayes 22, 182, 195 i 196; les olles Hayes 197 i el bol 23B. Són més abundants les formes del segle II dC. Estuc policrom de color blanc, verd i vermell. Material constructiu de terra cuita: tègula i ímbrex, i un fragment d'oppus signinum.
Vidre: Vidre: diverses vores i algunes nanses.
Material metàl·lic: Penjoll esferoïdal de bronze del tipus 1 de Rafel (Rafel 1997, 2005). Un projectil de fona de plom. Diversos lingots de plom. Un aplic de forma definida i funcionalitat indeterminada. Diverses peces de plom de funcionalitat indeterminada. Un pom de bronze. Possible aplic de bronze. Sivella amb un cercle enganxat que sostindria algun element decoratiu. Fíbula romana de bronze del tipus Auccisa (Erice 1995). Pont d'una fíbula indeterminada. Conjunt de cinc monedes estudiades anys enrere, per Lluís Pedraza [En realitzar la revisió de la carta l'any 2016 no s'han pogut observar]. Segons es recull en el document inèdit (Pedraza), es tractaria de les monedes següents: un sesterci de Roma d'Alexandre Sever (231-235 dC); un antoninià de Roma (7a officina) Probe (276-282 dC); un as de Roma de Faustina filla (146-180 dC); un antoninià de Lugdunum (?) de Tètric I (270-273 dC); i un antoninià de Roma de Salonica (regnant en solitari de Gal·liè) (260-268 dC).
Material lític: Pedra de molí procedent del marge del camp on hi ha el jaciment. Com s'ha comentat en explicar el context, la zona de la vil·la romana dels Vilars de Tous es situa al marge del camí ral que travessa el terme municipal d'est a oest tot seguint a grans trets el curs de la Riera de Tous, i que molt provablement tindria un origen antic. Aquesta situació privilegiada explicaria els índics d'àmplia ocupació de l'indret, que es situen entre un moment
iberoromà i fins a època baix-imperial romana. El material més antic recuperat es correspon amb un fragment informe de ceràmica àtica de vernís negre (s. VI-IV aC), que per la seva singularitat en el conjunt podria correspondre a una contaminació. Provablement, la primera ocupació estable de l'indret s'hauria produït en època iberoromana, com ho apunta la presència de material atribuïble a aquesta fase: ceràmica campaniana A i un projectil de fona de plom, si bé resulta poc rellevant en el conjunt. Per trobar material amb certa abundància cal situar-se ja als primers decennis després del canvi d'era, si bé no serà fins entrat al segle I, i especialment al segle II dC, quan que es produiria la ocupació més intensa de l'indret, marcat pel predomini de la ceràmica africana de cuina i de la sigil·lata hispànica.

Observacions:

(Continuació Descripció):
(si no s'indica el contrari, el material que recollim en aquest apartat correspon a la col·lecció particular de Vicenç Guinart) Probablement en aquest moment es trobaria en ple funcionament una vil·la romana, que a jutjar per la cronologia aportada per les monedes recuperades, continuaria ocupada al segle III dC. Pel material recuperat sembla que el lloc ja es trobaria abandonat al s. V dC.
Foto: Angels Pujol SPAL (2016: pag.184-192)

Bibliografia

PUJOL, A. (2016). Sant Martí de Tous. Revisió de l'inventari arqueològic i estudi del poblament des de la Prehistòria fins a l'Edat Mitjana. Diputació de Barcelona.